

Útjelző-vezetők Országos Találkozója

Időpont: 2020.02.22 (szombat) 9:30-15:00

Helyszín: Budapesti Természetbarát Sportszövetség székház, Budapest 1053, Curia utca 3.

Részvevők:

- Stramszky Judit MTSZ
- Makrai Kornél MTSZ
- Németh Rita MTSZ
- Jónás Beáta MTSZ
- Bakos Andrea Ágnes Gyöngyvirág TE., FMTSz
- Balázs László Somogy Megyei Természetbarát Szövetség, Zöldpont
Életmódklub
- Bánhidi Árpád Magyar Cserkészszövetség
- Beck László HÓD” Honismereti Túraegylet
- Bezeczky János Börzsöny Természetbarát és Hegymászó Egyesület
- Bognár Márta Pest Megyei Természetbarát Szövetség; Pest Megyei Vadvirág
Természetjáró Egyesület
- Boros Péter Csákvári Természetjáró Egyesület
- Borsos András Meteor TTE Kaposvár
- Csiba Ágoston Balaton Turista és Szabadidő Egyesület
- Csontos László Pentele Természetjáró Egyesület
- Csontosné Kóbor Zsuzsanna Pentele Természetjáró Egyesület
- Diák Tibor Kékes Turista Egyesület
- Domboróczky Dalma Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület
- dr. Rosztóczy András CSMTSZ
- Fehér Péter Mária Út Egyesület
- Fodor Péter Zöldpont Életmódklub
- Fücsök Károly Lóvér TE
- Füzes Csaba Csákvári Természetjáró Egyesület
- Gallé Henrik Börzsöny Természetbarát és Hegymászó Egyesület
- Garadnay Sándor BAZ Megyei Természetjáró Szövetség
- Gyetvainé Terék Aranka CSMTSZ, Crocus TK
- Győri Péter Lokomotív
- Harkai Ferenc Veszprém Megyei Természetbarát Szövetség, Bakony
Természetbarát Egyesület
- Horváth Attila István Palóc Bakancs Egyesület
- Horváth István Gyöngyvirág TE., FMTSz
- ifj. Gadácsi Péter Viator Egyesület
- Karáth László Vas Megyei Természetbarát Bizottság, , Borostyánkő TBSE
- Klenczner István Naplás TE. / BTSSZ
- Kovács Balázs CSMTSZ, Crocus TK
- Kovács Ferenc Mária Út Egyesület
- Kunos Gábor Komarnicki Gyula THSE
- Lipák István Pest megyei Vadvirág Természetjáró Egyesület
- Lugosi Zoltán METEOR TTE-Budapest
- Matolcsi György BTSSZ, Eötvös Loránd Természetbarát Egyesület
- Noszky Zoltán Zöld Út Természetjárók Egyesülete
- Oláh Tamás OTSE
- Ozsgyáni József Zöld Út Természetjárók Egyesülete
- Pálffy Tibor "Margita 344,2" Turisztikai és Sport Egyesület

- Pápai László KEM Természetjáró Szövetség
- Pápai Lászlóné KEM Természetjáró Szövetség
- Patócs Mihály Bajai Természetjárók Egyesülete, Bács-Kiskun Megyei összekötő
- Petró Zoltán Tamás Ösvénytaposó Baráti Társaság
- Petróné Felleg Annamária Ösvénytaposó Baráti Társaság
- Pintér Erzsébet Kékes TE
- Ruborits Sándor Vas Megyei Természetbarát Bizottság, Borostyánkő TBSE "
- Sárkány Ferenc Füzesabonyi Természetbarát Egyesület
- Sebestyén Pál Börzsöny Természetbarát és Hegymászó Egyesület
- Soós Eszter CSMTSZ, Crocus TK
- Strasser Péter Dél-Zselic Természetbarát Klub
- Szamosi Csaba BAZ Megyei Természetjáró Szövetség
- Szeverényi Béla Sopron Városi Szabadidősport Szövetség Természetjáró Szakbizottság
- Sztancsik György Hegyek Vándorai Turista Egyesület
- Takács Ferenc Hosszúhetényi Turista Egyesület
- Tari József Műanyag Sport Club
- Vámos Péter METEOR TTE Budapest
- Varga Zoltán Veszprém Megyei Természetbarát Szövetség, Bakony Természetbarát Egyesület
- Vastag Gabriella Naplás Egyesület

Stramszky Judit szakmai igazgató köszöntőjében elmondta, hogy mind a jelzésfestésben érintett tagegyesületek visszajelzéseit figyelembe véve, mind a Magyar Természetjáró Szövetség Jelzésfestés pályázat feladatainak időbeosztása miatt optimálisabbnak bizonyult a februárra szervezett egész napos találkozó. Kollégáinak bemutatását követően köszönetet mondott a Budapesti Természetbarát Sportszövetségnek a helyszín biztosítása miatt. Ezt követően Makrai Kornél szakági munkatárs ismertette a szakmai találkozó témáit.

1. Turistautak aktuális jogi helyzete (előadó: Stramszky Judit MTSZ)

Nincs jogszabályozás Magyarországon a turistautakról. Semmilyen jogi környezet nem tisztázza azt, hogy mi a turistaút, hogyan kell azt jelölni, mi a teendő új turistaút létrehozásakor.

Visszatekintés a kezdetekre:

A trianoni elcsatolást követően a mai Magyarországon megmaradt turistaút-hálózatot új alapokra kellett helyezni. Az 1929-30 években egységesített jelzésrendszer adta az alapot. 1930-as évek második felében több mint 4000 kilométer turistaút létezett már Magyarországon. 1935-ös erdőtvényben, Zsitvai Tibornak köszönhetően először jelenik meg a turistautak védelme. Annak a turistaútnak a fogalma, ami az erdőben fut, de ugye tudjuk, hogy ez féligazság, hiszen a turistaút nem ér véget az erdő szélén.

Napjaink:

Pontos értéket nem tudunk arról, hogy ténylegesen mennyi turistaút van hazánkban. Ennek az okai: van egy alpinfrastruktúra fő és leágazó céljelölő jelzésekkel. Ehhez számos tematikus út csatlakozik. Az a turista, kiránduló, aki nem lát bele a rendszerbe, az ugyanúgy turistaútként tekint ezekre a jelzéssel ellátott tematikus utakra is. A témához kapcsolódó fogalmak is keverednek a köztudatban. Jelen pillanatban az OSM-en (Openstreetmap), ami nem nyilvántartás emiatt pontatlanságok is előfordulnak benne, kb. 20 000 km mindenféle út van, ami jelzéssel ellátott Magyarországon. Ebből kb. 17 000 km csak az alap infrastruktúra.

Három fontos részt kell tisztázni ahhoz, hogy a turistautak témakörében érdemi előrelépés történjen:

1. a jogszabályi környezetet meg kell teremteni,
2. a turistautak « műszaki leírását » meg kell csinálni az 1988-as szabvány alapján, ennek megújítása folyamatban van,
3. a jogilag megtámogatott és technikailag leírt utak nyilvántartását létre kell hozni. Definiálni kell a következő folyamatokat is: hogyan jöhet létre új út és az hogyan kerül be a nyilvántartásba, hogyan módosulhat, illetve hogyan kerülhet ki onnan megszüntetés esetén.

A legkönnyebb dolgunk azzal a 8 000 km erdei turistaút hálózattal van, amelyek jogi rendezéséhez megfelelő partnereink az erdészeteket. Ugyanakkor nekünk komplexen kell gondolkodni, vagyis az önkormányzati, a magánterületeken stb... lévő útvonalak definiálása is feladat.

Folyamatban lévő feladataink a témában:

2019. december 30-tól (megjelent a Magyar Közlönyben) az MTSZ az erdei turistautak nyilvántartó hivatala. Sem apparátust, sem forrást nem kaptunk hozzá. Ezt a feladatot eddig a Pest Megyei Kormányhivatal végezte. A Kormányhivatal a NÉBIH-től vette át a feladatot.

A témában további egyeztetések várnak ránk a Lechner Tudásközponttal és az Aktív és Ökoturisztikai Fejlesztési Központtal.

2.1 Elmúlt időszak Jelzéstfestés pályázat eredményei 2015-2019 (Makrai Kornél/Magyar Természetjáró Szövetség)

Az elmúlt évek során hogyan fejlődött a Jelzéstfestés pályázat, honnan indult hol tart most?

Megpályázható összegek fejlődése

- 2015-ben, az első Jelzéstfestés pályázaton 7600 Ft/km
- 2016-ban 8000 Ft/km
- 2017-ben fotó pályázat 8000 Ft/km, geotaggeld: 9000 Ft/km
- 2018-ban 9000 Ft/km
- 2019-ben 12000 Ft/km

Felújított kilométerek

- 2015-ben 1054 km

- 2016-ban 1217 km
- 2017-ben 1613 km
- 2018-ban 1220 km
- 2019-ben 1321 km

Tavaly a pótpályázat is nagyon népszerű és jó lehetőség volt. 1386 km-re kötöttünk szerződést, de ebből csak 1321 km-t tudtunk elfogadni. 65 km olyan súlyos hibákat tartalmazott, de azokat idén újra kiírjuk, így nem maradnak felújítás nélkül.

A felújított szakaszok és adataik, a kifizetett kilométerdíjak nyilvánosak, bárki számára megtekinthető a <https://turistaterkepek.hu/portalwa/home/> weboldalon.

2.2 2020-as Jelzéstfestés pályázat

2020-ban kétféle pályázatot ír ki a Magyar Természetjáró Szövetség:

1. Kéktúra meghatározott szakaszainak a felújítására
2. Klasszikus turistautak felújítására

Kéktúra felújítás: a teljes Kékkör felújítása azért hiúsult meg, mert projekt fenntartási időszakban vagyunk még. Ez azt jelenti, hogy a fenntartásra és a jelzéstfestésre biztosított forrást ugyanaz a minisztérium adja. Ezért a dupla finanszírozás elkerülése miatt felülvizsgáltuk, hogy melyek a pályázaton kívül eső szakaszok, amelyek felújíthatóak.

Kéktúra pályázat 15e Ft/km. Nem kérünk térképi dokumentációt, mi adjuk meg a nyomvonalat. Fotódokumentációra sincs szükségünk. Van egy új térinformatikai rendszerünk, ennek köszönhetően Önöknek nem kell postázni semmit. Minden dokumentációt mi küldünk ki postai úton, amelyeket aláírva kérünk vissza postán. Szeptember elsejéig kérjük a készre jelentést, amely rövid szöveges leírást és fotót jelent a kész munkáról.

Technikai tudnivalók az új pályázat informatikai felületéről: **ecsetre** kattintva jön elő a pályázati adatlap. **Kék sáv** ikon: [mtsz kéktúra pályázható szakasz kiválasztani](#). A pályázat március másodikáig aktív. Azt követően lezárjuk a Kéktúra pályázatot. Érvénybe lép a klasszikus. Ha az lezárul, akkor visszanyitjuk a Kéktúra pályázatot ismét. A technikai tudnivalókat a kitöltési útmutató tartalmazza.

Klasszikus turistautak felújítása: térképi dokumentációt kérünk ebben az esetben (GPX, fotók a jelenlegi állapotról.) Ennél a pályázatnál is mi fogunk postázni minden szükséges dokumentumot, amelyeket aláírás után kérünk vissza postán.

Technikai tudnivalók a pályázati felületről: **festőecsetre** kattintás: feljön a pályázati adatlap. Felül [klasszikus szakaszt](#) kiválasztani, eredmény: pályázati adatlap. Ha ez kész, akkor a **piros sáv** jelzésre kell kattintani, amelynek eredményeként feljön a feltöltendő dokumentumok felülete (például GPX fájl, de lehet megjegyzést is írni). A jelzés típusát egységesítettük. A pályázatban legmagasabb rangú jelzést kell kiválasztani. Útjelző vezető neve, megjegyzés. Fog-e változni a szakasz nyomvonala, fog-e változni a jelzés színe? Ha változás van, akkor kérjük időben előre jelezni. Ezen a felületen lehet feltölteni a képeket is. word, jpeg, is mehet feltöltésre. Ha minden rendben, akkor rendszerüzenet kapunk. Tíz feltöltési lehetőség van. Ha további szakaszra szeretne pályázni, akkor egyesével kell mindent feltölteni. **Beküldésre** kattintani. Minden fájl, minden szakaszt külön feltölteni. Ha minden

rendben, akkor a végén van köszönet, ami egy gmailes email címről kimegy a megadott értesítési email címre is. Ha nem érkezik meg a visszajelzés, akkor keressenek minket. A technikai tudnivalókat a kitöltési útmutató tartalmazza.

Feltöltött infók alapján a rendszer kiszámolja, hogy mekkora a szakasz hossza. Pontos gpx fájlokat szeretnénk kérni, mert ez adja a kiszámítás alapja. Például: GPX varázsló vagy openstreetmapen a letöltés gpx. lehetőséget kell kiválasztani.

Fonódás: pályázatnál csak azokat a szakaszokat lehet megpályázni, ami az elmúlt 5 évben (tehát a 2015-ös pályázatban is benne volt) a korábbi pályázatból nem lett kifizetve. Hosszú szakasznál szét kell bontani, és kihagyni a felújított szakaszt.

Fonódó, leágazó, indító és a rövid leágazó jelzéseket fel kell újítani. Egypofás jelzéseket indokolt esetben fogadunk el. Szögelt jelzéseket nem fogadunk el, sőt el kell azokat távolítani. Kéktúra esetén a márciusi pályázatban be lehet venni a bélyegző leágazó szakaszokat.

A megpályázandó szakasz hossza maximum 10 km legyen. A Kéktúra felújítására kiírt pályázatnál mi végeztük el a szakaszolást, tehát ott nincs mit felosztani Önöknek Tematikus utakat, tanösvényeket és új utakat továbbra sem támogatjuk. Tesztoldal nincs, amin gyakorolhatnának a pályázók.

3. Diákok bevonása a jelzéstetésbe, jó példák bemutatása (Klenczner István/Budapesti Természetbarát Sportszövetség - Technikai Bizottság)

A BTSSZ technikai bizottsága ugyanolyan feladatokat lát el, mint más egyesületek technikai bizottságai: koordináljuk a festésre váró turistautak kiosztását, részt veszünk a jelzéstetésben, útjelző-vezető tanfolyamokat írunk ki, illetve a jelzéstetésre önként jelentkező csapatokat örömmel fogadjuk.

Az IKSZ (Iskolai Közösségi Szolgálatok) keretén belül keresnek meg minket iskolai csoportok azzal a céllal, hogy a 2016-tól érettségi megszerzéséhez kötelező 50 óra *közösségi szolgálat** nálunk szeretnék eltölteni. Bármelyik civil szervezet részt vehet az IKSZ-ben, ha együttműködési szerződést köt a megkereső iskolával. A természetjáró civil szervezetek esetében pontörködésbe, adminisztrációba és jelzéstetésbe is be lehet vonni a diákokat. Az IKSZ-től függetlenül is érkeznek hozzánk megkeresések a pedagógusok aktivitásának köszönhetően alsó és felső tagozatos, középiskolás és felsőoktatásban tanulók részéről. Ezen kívül vannak visszatérő céges csoportjaink is. Ez utóbbiak azért fontosak, mert általában a családjaikkal érkeznek, így a jelzéstetés folyamata ezen a csatornán is eljut a gyerekekhez.

**Közösségi szolgálat fogalma: Az iskolai közösségi szolgálat (rövidítve: IKSZ) szervezett keretek között végzett egyéni vagy csoportos, anyagi érdektől mentes segítő tevékenység, amely a helyi közösség érdekeit és a középiskolás diákok személyes fejlődését egyszerre szolgálja. Pedagógiai eszköz, amely élménypedagógián, tapasztalati tanulás és projekt módszertan segítségével a felkészítés – tevékenység – feldolgozás logikája szerint éri el céljait. Kiindulópontnak, bevezető lépésnek (előszobának) tekinthető a valódi önkéntessé válás útján, ami elindíthat későbbi önkéntes tevékenységeket. Céljai sok tekintetben azonosak az önkéntességével (szolidaritás, felelősségérzet, hasznosság érzete), ezt bővíti a pedagógiai cél. A diák nem csupán tesz valamit a köz érdekében, hanem tanul is: együttműködést, konfliktuskezelést, empátiát, kreatív gondolkodást, projekttervezést, felelősségvállalást. Az iskolai közösségi szolgálat valamennyi kulturális intézmény számára kiváló*

lehetőséget kínál a köznevelési területtel történő együttműködés révén a diákok tevékenységeikbe való bevonására. Cél, hogy a diákok fejlődjenek személyes, szociális és állampolgári, esztétikai-művészeti tudatosságban, valamint kifejezőképességben. A közösségi szolgálat azonban nem „csupán” osztársadalmi érdek, nem „csupán” a diák fejlődését, pályaorientációját szolgálja, hanem elemi érdeke a kulturális területnek is. Hiszen a színvonalas együttműködés természetszerű hozadéka az új iskolai partnerek megtalálása, a pedagógusokkal történő párbeszéd erősítése, végső soron pedig a környezetük kulturális hagyományait ismerő, és intézményeit látogató diákok megszólítása, elköteleződésük biztosítása. A megfelelően előkészített közösségi szolgálat során nem csupán a diák, hanem a kellően nyitott fogadó intézmény is fejlődik. Innovatív szemléletet és technikákat, megújulásra való képességet, az intézményi struktúrák és feladatok új szempontok szerinti végiggondolását kapja szerepvállalása által.

Elszámolható órák száma: tanítási napon 3, tanításon kívüli napon 5 óra.

A munkatúra felépítése ezekben az esetekben: a felnőttek és a szülők, valamint az eszközök bemutatása után lazább, interaktív, kérdezz-felelek formában jelzést festés oktatás tartunk a gyerekeknek. Balesetvédelmi oktatás természetesen komolyan vesszük. Első jelzéseket szülő vagy pedagógus festi. A gyerekek motivációjának, érdeklődésének folyamatos fenntartása miatt csapatépítő játékokat, csomóponti csokikat vetünk be a munka túranap során. Erdős terepet választunk a jelzést festésre, mert ez egyfajta biztonságot ad a gyerekeknek és nekünk őket felügyelőknél is, ha esetleg nem kötné le őket a feladat. Félnapos festést tartunk, ahol lényegesen engedékenyebbek vagyunk a tökéletes jelzés megfestésének tekintetében. Nem az a célunk, hogy elvegyük a gyerekek kedvét a munkától. Ha valami nem szabvány szerint sikerül, akkor azt mi javítjuk ki a munkatúrát követően. Semmiképp sem a gyerekek szeme láttára, azért, hogy ne menjen el a kedvük a jelzést festéstől. Az elvégzett munka végén csoportképet készítünk és emléklapot adunk át az iskola részére. Gyakori tapasztalat, hogy a gyerekek (kisebb korosztály) nem tudja, hogyan kerül a jelzés a fára. Rendkívül népszerű szokott lenni a bozótirtás. Pozitív tapasztalataink vannak a diákok jelzést festésbe történő bevonásáról. A gyerekek lelkesek és rendkívül elszántak tudnak lenni.

Isván a gyakorlati tudnivalók mellett két iskola (Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola és Gimnázium, valamint a Roger Személyközpontú Általános Iskola) és két munkahelyi közösség (Sager Pharma Kft., MNG) munkatúráin készült fényképekből összeállított prezentációval színesítette előadását.

4. Turistaút vállalások (Makrai Kornél/Magyar Természetjáró Szövetség)

A turistaút vállalásának az a célja, hogy minél több turistaútnak legyen gazdája, mert az MTSZ csak koordinálni tudja a felújítási munkákat, kezelni nem. A vállalásokra már vannak jó gyakorlati példák, amikről tudunk. Elképzelhető, hogy van olyan példa is, ami nem jutott el hozzánk, így kérjük a tisztelt egyesületeket, hogy szíveskedjenek megosztani azt/azokat velünk. Pozitív példák:

- Pilis-Visegrádi hg. turistaút vállalásai (adott természetjáró egyesületek adott turistaút szakaszokat vállaltak, konkrétan fel van osztva, hogy melyik szakasz kihez tartozik, kihez kell fordulni probléma esetén. Ezt a nyilvántartást Berki Zoltán kezeli, nála lehet jelentkezni útszakaszokért.)
- Börzsöny turistaútjai a Börzsönyi Egyesületek között került felosztásra, a megállapodások írásban kerültek rögzítésre. OSM (Openstreetmap)-en is fent vannak ezek a szakaszhatárok.

- Megyék közötti megállapodások: BTSSZ-PTSZ, Heves és Nógrád megye, felújítási listák és megyei nyilvántartások. Látható, hogy ki kezeli, hol a szakaszhatár.
- Megyék megállapodásai: papír térképen van fent a határ.
- OSM: Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Somogy, Veszprém megyei határok.

Miért szeretnénk tudni arról, hogy ki mit kezel? A 433/2017. XII.21. Korm. rendelet miatt, azaz ha egy jelzéssel ellátott fát vágnak ki, akkor 8 napon belül be kell azt jelenteni az MTSZ felé. Másrészt a természetjáró egyesületnek egyfajta fokmérője is az, hogy mennyi technikai munkát fektet be egy turistaútba. Továbbá amikor jelzésfestés pályázat érkezik nem a turistautat gondozótól, akkor a turistautat gondozó tagszervezetet minden esetben megkérdezzük arról, hogy elfogadja-e és beleegyezik-e a másik tagszervezet felújítási szándékába.

Az információkat várjuk a jelzesfestes@termesztjaro.hu email címen.

5. Ellenőri tapasztalatok (Szamosi Csaba/Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Természetjáró Szövetség)

Az első jelentősebb pályázati forrásnak köszönhető útfelújítási munka 2015-ben kezdődött, amikor is az OKT több megyét érintő szakasza felújításra kerülhetett. Ebben az évben központi ellenőrzésre nem került sor, a készre jelentést követően valamennyi munka kifizetésre került. Az elvégzett munka minősége ugyanakkor tájegységenként eltérő minőséget mutatott. A jelzésfestési útmutatóban leírtakat többen többféleképpen értelmezték és ez a munkavégzés minőségét nagyban befolyásolta. A 2016 őszén kezdődő ellenőrzés - melyet az MTSZ hívott életre - azt a célt is szolgálta, hogy az ellenőrzés tárja fel a munkavégzésbeli különbségeket, hogy azok a későbbiekben elkerülhetőek legyenek, és a cél az országos szinten egységes minőségű munkavégzés történjen. A 2016-os év tapasztalata sok esetben szomorú volt, mivel olyan készre jelentett utakkal találkoztunk, ahol munkavégzés csak részben vagy egyáltalán nem történt! Ezek az egyesületek valószínűleg abban bíztak, hogy hasonlóan a 2015-ös évhez, most is ellenőrzés nélkül fognak minden készre jelentett utat kifizetni. Szerencsére ez nem történt meg, és miután minden jelzésfestő tudomást szerzett arról, hogy valamennyi munka ellenőrzésre kerül, a későbbiekben - 2017-ben - már hasonló esetekkel nem találkoztunk. Így a központi ellenőrzés nagyon hamar elérte a célját! 2018-ban jelentősebb változás következett be, ami az ellenőrök munkáját érintette. Még korábban elég volt a jegyzőkönyvben az ellenőrzés során tapasztalt hiányosságokat feltüntetni, a szakági munkatársak kérésére a minden egyes hiányossághoz javítási útmutatót kellett mellékelni. A cél az, hogy a jelzésfestőket hatékonyan segítsük a hibajavításban, és a végeredmény egy minden szempontból jól követhető, szépen felújított út legyen. Az elmúlt évek tapasztalata az, hogy lényegesen javult a munka minősége, de sajnos továbbra is jelen vannak, az ún. típushibák, amelyek évről-évre a jelzésfestési munka velejárója. Útjelző vezetőkkel, jelzésfestőkkel történt egyeztetések során azt tapasztaljuk, hogy sokan sokféleképpen értelmezik a szakmai füzetben leírtakat és sokan egyéni szabályokat, megoldásokat alkalmaznak! A jövőben érdemes lenne több időt fordítani a jelzésfestéssel kapcsolatos szakmai füzet átdolgozására, oly módon, hogy az abban leírtak mindenki számára csak egyféleképpen legyenek értelmezhetőek. Ellenőr kollégáimmal egy lényegesen egyszerűbb, könnyebben értelmezhető, a gyakori hibákat szemléletesen bemutató, jelzésfestési útmutató megjelenésében látjuk a megoldást.

Ellenőri munka során leggyakrabban előforduló hibák, hiányosságok, melyek az esetek nagy részében a jelzésfestési útmutatóban leírtak hiányos ismeretéből adódnak.

- nem megfelelő felület-előkészítés, vastag kérgű fák hántolása sok esetben nem történik meg
- egyrétegű festés, mely a frissen hántolt fán beszívódik, a végeredmény halvány, nehezen látható jelzési kép
- a jelzés nem szabványos méretű, sok esetben a korábbi kisebb vagy nagyobb méretű jelzés kerül átfestésre
- régi, rossz helyen lévő jelzések törlése csak részben vagy egyáltalán nem történik meg,
- nyomvonal módosítást követően a korábbi nyomvonal nem kerül törlése, egyidejűleg új és régi nyomvonal van a terepen, ami zavaró és elfogadhatatlan
- esztétikai hibák, festést követően sok esetben mind a fehér mind a szín megfolyik végeredmény csúnya jelzési kép
- lemezes, sörös dobozos jelzések, melyek használatát az útmutató tiltja
- nem megfelelő fontossági sorrend, az alakjel megelőzi a sávjelzést, színsorrend nem megfelelő
- sok esetben rossz helyre festett jelzések, melyek haladási irányból csak részben vagy egyáltalán nem láthatóak, törekedjünk arra, hogy a jelzéseket szemmagasságban haladási irányunkból jól látható helyre fessük!
- nem történik tisztítás, az egyébként jó helyre festett és jól látható jelzést a belógó ágak, növények takarják, hiába dolgozunk!
- rossz jelzéshelyezés, indokolatlanul alacsonyan festett jelzések
- rosszul megválasztott nyilas jelzések, jól járható és követhető úton felfelé mutató nyíljelzés használata?
- előjelző-kanyarodó nyíljelzések indokolatlan használata
- átlagos jelzéssűrűség figyelmen kívül hagyása, nem történik 80-100 méterenként jelzéstfestés, extrém esetben akár 560 méteres jelzéstávolság is előfordult 2019-ben
- útelágazások és csomópontok közelében hiányzó hívó és megerősítő jelzések

6. Szakmai füzetekkel kapcsolatos kérdések (Balázs László/Somogy megyei Természetbarát Szövetség)

Az ellenőri munkámat a Dunántúlon végzem. A fényképes bemutatómban kiemelnék pozitív és negatív példákat egyes témakörből.

- Pontjelzés: hová tegyem? Az út kezdetét és a végét kell jelölni a jobb alsó sarokban, ha nyíl van, akkor a nyíl hegyével átellenes oldalon. Nem mindig a megfelelő helyre kerülnek a pontok.
- Kettős nyíl használata: Mit jelent? Megerősíti, hogy az út a jelzéssel párhuzamosan halad csomópontban vagy másképp jól nem jelezhető helyen, és csak ott. Máshol felesleges és néha zavaró is a használata.
- Színek: zöldnél és sárgánál gyakran előfordul, hogy többféle árnyalatban kerülnek fel a jelzések. Vannak, akik előre kikevertetik a színeket. Trinát festékeket használjuk, itt is csak bizonyos színek kódokat. A szürkézés helyett barnát is javaslom használni, mert egyes helyeken jobban beleolvad a környezetébe.

- Csomópont kialakítása: a szabályzat szerint egy irányból egy tereptárgyon kell lenni az összes jelzésnek a csomópontban, és minden irányból fel kell festeni a kereszteződésben.
- Hol kezdjük a festést? Figyeljünk oda, hogy a behívó jelek felújítása ne maradjon el a másik irányba.
- Kell-e nyíl, ha nincs kereszteződés? Kerüljük a felesleges nyilazást, legyenek inkább jól látható behívó jelek.
- Online térképek frissítése nem minden esetben történik meg, ezt is végezzük el.

Készült: Budapest, 2020. február 25. (MTSZ-Jónás Beáta)